

**Finanse i rachunkowość
na rzecz zrównoważonego rozwoju –
edukacja, etyka, innowacje.
Finanse**

RADA NAUKOWA

Daniel Baier (Universität Bayreuth, Niemcy)

Andrzej Bąk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Teresa Domiter (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Gableta (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Danuta Kisperska-Moroń (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

Stanisław Krawczyk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Adam Kubów (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Radim Lenort (VSB – Technical University of Ostrava, Czechy)

Alla Melnyk (Ternopil National Economic University, Ukraina)

Jan Skalik (Uniwersytet Zielonogórski)

Maciej Szymczak (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

Stanisław Urban (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bąk – redaktor naczelny

Andrzej Bodak

Alicja Graczyk

Marcin Kowalewski

Mirosław Moroz

Elżbieta Nawrocka

Artur Rot

Agnieszka Skowrońska

Magdalena Rojek-Nowosielska – sekretarz

magdalena.rojek-nowosielska@ue.wroc.pl

+48 71 36 80 221

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Teresa Orzeszko

Melania Bąk

Elżbieta Hajduga

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Nr 478

**Finanse i rachunkowość
na rzecz zrównoważonego rozwoju –
edukacja, etyka, innowacje.
Finanse**

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2017

Redakcja wydawnicza: Jadwiga Marcinek
Redakcja techniczna i korekta: Barbara Łopusiewicz
Łamanie: Beata Mazur
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracnaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Opinie wyrażone w niniejszej publikacji są opiniami autorów
i nie przedstawiają stanowiska organów Narodowego Banku Polskiego

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2017

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

ISBN 978-83-7695-649-7

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel./fax 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Jacek Adamek: Certyfikacja produktów i usług jako determinanta rozwoju gospodarki <i>Halal</i> – wybrane zagadnienia / Certification of products and services as the determinant of <i>Halal</i> economy development – selected issues.....	11
Agnieszka Alińska: Instytucje mikrofinansowe na rynku usług finansowych / Microfinance institutions on the financial services market.....	24
Anna Bartoszewicz: Rola i wykorzystanie audytu środowiskowego we wspieraniu zrównoważonego rozwoju / The role and the use of environmental audit in supporting Sustainable Development	37
Joanna Błach, Monika Wieczorek-Kosmala: Informacja o ryzyku reputacji w polskich spółkach odpowiedzialnych społecznie / Information on reputation risk in Polish socially responsible companies	47
Grażyna Borys, Wojciech Krawiec: Przyczynek do oceny przejrzystości programu pomocy publicznej dla wytwórców energii elektrycznej /A contribution to the assessment of the transparency of state aid programme for electricity generators.....	57
Krystyna Brzozowska: Idea zrównoważonego rozwoju na rynku obligacji / Sustainable development idea in the bond market	70
Zuzanna Czekaj, Wiesława Przybylska-Kapuścińska: Spółki energetyczne w indeksach CSR na przykładzie indeksu RESPECT / Energy companies in CSR indices on the example of RESPECT index.....	81
Leszek Czerwonka, Jacek Jaworski: Determinanty struktury kapitału przedsiębiorstw. Przegląd literatury / Determinants of enterprises' capital structure. Literature review	91
Anna Dąbkowska: Rentowność aktywów i kapitału własnego Landesbanken w Niemczech / Profitability of ROA and ROE of Landesbanken in Germany	99
Anna Doś, Monika Foltyn-Zarychta: Motywy inwestowania społecznie odpowiedzialnego – przegląd wybranych badań / Motives for Socially Responsible Investment – an overview of selected research	113
Anna Dubel: Porównanie wyceny walorów środowiska ekosystemu Błoń krakowskich za pomocą kilku wybranych metod wyceny / Comparative analysis of methods of environmental valuation. Case study of Błonia Krakowskie.....	122

Beata Dubiel: Rola usług transportowych w zrównoważonym rozwoju gmin śląskich / The role of transport services in the sustainable development of Silesian municipalities.....	132
Ewa Dziawgo: Realizacja Strategii „Europa 2020” w krajach Unii Europejskiej / Implementation of “Europe 2020” Strategy in the countries of the European Union.....	142
Leszek Dziawgo, Danuta Dziawgo: Private Banking – Wealth Management: aspekty ekologiczne / Private banking – wealth management: ecological aspects.....	152
Jarosław Dziuba: Preferencje podatkowe dotyczące działalności organizacji pozarządowych w polskim systemie podatkowym / Tax preferences for NGOS’ activities in Polish tax system.....	162
Justyna Fijałkowska, Teresa Aldea: Raportowanie zrównoważonego rozwoju miast a norma ISO 37120 / Reporting of sustainable development of cities according to ISO 37120	174
Tomasz Gabrusewicz: Rozwój ekonomii społecznej a proces kształcenia współczesnego księgowego / Development of social economy vs. process of contemporary accountant training.....	185
Katarzyna Goldmann, Tomasz Zimnicki: Wykorzystanie narzędzi analizy finansowej w badaniu zagrożenia kontynuacji działalności spółek notowanych na NewConnect / Use of financial analysis tools in examining the risk of going concern of companies listed on NewConnect	195
Maria Magdalena Golec: Baza członkowska jako atrybut społecznego wymiaru działalności banków spółdzielczych w Polsce / Membership as an attribute of the social dimension of the activities of cooperative banks in Poland	206
Bogna Janik: Dopasowanie banków z Europy Środkowo-Wschodniej do Modelu M. Jeuckena / Adjustment of banks from Central and Eastern Europe to Jeucken’s Model.....	216
Alicja Janusz: Regulacyjne ramy ochrony konsumentów detalicznych produktów strukturyzowanych w Unii Europejskiej / Regulatory framework for the protection of packaged retail investment products’ consumers in the European Union	225
Magdalena Kogut-Jaworska: Nowe instrumenty finansowania współpracy między samorządami w ramach programowania i realizacji polityki regionalnej w latach 2014-2020 / New financing tools for co-operation between self-governments in the framework created for programming and implementation of regional policies for the period 2014-2020	238
Dominika Kordela: Crowdfunding nieruchomości przykładem rozwoju finansowania społecznościowego / Real Estate Crowdfunding as an example of social financing.....	248

Jolanta Korkosz-Gębska: Reklama a koncepcja społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw z branży farmaceutycznej / Advertisement vs. concept of Corporate Social Responsibility in companies of pharmaceutical industry	259
Andrzej Koza: Ulgi we wpłatach i ich konsekwencje dla sytuacji finansowej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych / Reductions of the payment and their consequences for the financial situation of the State Fund for Rehabilitation of Handicapped Persons	268
Robert Kurek: Pieniądz prywatny – status bitcoina w Niemczech / Private money – bitcoin status in Germany	280
Elżbieta Lorek, Agnieszka Lorek: Opłaty środowiskowe za korzystanie z usług ekosystemów wodnych w nowych warunkach rynkowych / Environmental fees for using water ecosystems services in new market conditions.....	291
Piotr P. Malecki: Uwarunkowania pomiaru efektywności publicznego finansowania oświaty w Polsce: system rachunkowości / Activity in environmental goods and services sector in Poland and selected European Union countries.....	301
Łukasz Matuszak, Ewa Różańska: CSR disclosures in listed banks – current state and future perspective / Ujawnienia CSR banków giełdowych – stan obecny i perspektywy na przyszłość.....	311
Joanna Nucińska: System rachunkowości a pomiar efektywności publicznego finansowania oświaty w Polsce / Accounting system vs. measuring the efficiency of public financing of education in Poland	325
Joanna Pawłowska-Tyszko, Michał Soliwoda: Ubezpieczenia rolne a zrównoważenie ekonomiczne i finansowe gospodarstw rolnych / Agricultural insurance vs. economic and financial sustainability of farms.....	337
Artur Piaszczyk: 15 years standards of management control in Poland – evaluation / Ocena piętnastu lat standardów kontroli zarządczej w Polsce	348
Ksymena Rosiek: Strategia Unii Europejskiej wobec kształtowania rachunków ekonomicznych środowiska / The strategy of the European Union towards the development of Environmental Economic Accounts	357
Sylwia Słupik: Ocena możliwości ograniczania niskiej emisji w województwie śląskim / Evaluation of possibilities to reduce low emission in the Silesian province.....	368
Małgorzata Solarz: Zachowania asertywne wobec pożyczania pieniędzy członkom rodziny a społeczna odpowiedzialność jednostki / Assertive behaviours regarding lending money to family members vs. individual social responsibility	379
Małgorzata Solarz, Magdalena Rogalska: Edukacja finansowa osób starszych jako instrument ograniczania ryzyka wiktymizacji na rynku ban-	

kowym i parabankowym / Financial education of senior citizens as an instrument for reducing the risk of victimization on the banking and shadow banking market	392
Kinga Stępień: Znaczenie koncepcji CSR w relacjach banku spółdzielczego z pracownikami – <i>case study</i> / The importance of CSR in relations of cooperative bank with employees – case study.....	407
Arleta Szadziwska: Raportowanie społecznej odpowiedzialności a praktyki greenwashing / Corporate social responsibility vs. greenwashing	415
Dawid Szutowski, Julia Szulczyńska: The model approach to linking innovation announcements and market value of equity in service sector / Wpływ ogłoszeń o innowacjach na wartość dla akcjonariuszy przedsiębiorstw sektora usług rynkowych. Ujęcie modelowe	425
Małgorzata Węgrzyńska, Leszek Majchrzak: Korzyści biologiczne jako miernik społecznej odpowiedzialności biznesu gospodarstw rolnych / Biological benefits as a measure of social responsibility of agriculture farms	436
Urszula K. Zawadzka-Pąk, Ewa Lotko: Motywacja mieszkańców polskich samorządów do angażowania się w proces budżetowania partycypacyjnego / Motivation of inhabitants of the Polish local governments to engage in the participatory budgeting	444
Wojciech Zbaraszewski: Regionalne efekty ekonomiczne z turystyki w parkach narodowych / Regional economic results of tourism in national parks.....	455
Katarzyna Ziętek-Kwaśniewska: Problem opóźnionych płatności w opinii mikroprzedsiębiorstw / The problem of late payments in the opinion of micro-enterprises	463
Anna Żelazna, Ewelina Szcześniak: Czynniki determinujące społeczeństwo do stosowania odnawialnych źródeł energii w świetle badań empirycznych / Determinants of the society for the use of renewable energy sources in the light of empirical research	472

Wstęp

Wolność bez norm jest samowolą, normy bez wolności są dyktaturą.

Helmut Thielicke

Katedra Finansów i Rachunkowości Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Katedra Zarządzania Finansami Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu są organizatorami cyklicznej konferencji naukowej pod tytułem „Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju”. Piąta konferencja z zainicjowanego cyklu odbyła się w dniach 24-26 kwietnia 2017 roku w Jeleniej Górze.

Głównym celem tegorocznego spotkania naukowców i praktyków zajmujących się tematyką zrównoważonego rozwoju stała się wymiana poglądów na temat jego znaczenia dla pomyślności społeczeństw i gospodarek oraz dobrostanu środowiska naturalnego w perspektywie globalnej, europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej (makro-, mezo- i mikroekonomicznej), a także na temat możliwości jego utrwalania poprzez doskonalenie działania systemów finansowych, procesów zarządzania finansami oraz rachunkowości.

Na konferencję, w której uczestniczyło sto jeden osób – reprezentujących trzydzieści uczelni wyższych mających siedziby w siedemnastu miejscowościach w Polsce, na Łotwie oraz w Niemczech, osiemdziesięciu trzech autorów nadesłało łącznie sześćdziesiąt osiem artykułów naukowych w języku polskim lub angielskim. Opracowania, które przeszły procedurę kwalifikacyjną i otrzymały pozytywne recenzje, weszły w skład jednego z dwóch zeszytów Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu: PN 478 *Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju – edukacja, etyka, innowacje. Finanse*, pod redakcją naukową Teresy Orzeszko, Melanii Bąk i Elżbiety Hajdugi oraz PN 479 *Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju – edukacja, etyka, innowacje. Rachunkowość*, pod redakcją Jacka Adamka, Joanny Kogut i Wojciecha Krawca.

Bardzo serdecznie dziękujemy autorom za podjęcie trudu przygotowania interesujących tekstów, a recenzentom – za wysiłek ich oceny oraz cenne uwagi i trafne sugestie, które z pewnością przyczyniły się do udoskonalenia recenzowanych opracowań. Wierzimy, że podjęta współpraca nie będzie incydentalna, lecz zaowocuje trwałymi kontaktami naukowymi, spotkaniami i interesującymi dyskusjami w przy-

szłych latach, na kolejnych naszych konferencjach, na które już dzisiaj serdecznie zapraszamy.

Pozostajemy z nadzieją, że artykuły zawarte w zeszycie spełnią oczekiwania czytelników i spotkają się z ich życzliwym odbiorem. Życzymy interesującej lektury.

Redaktorzy

*Teresa Orzeszko, Melania Bąk, Elżbieta Hajduga,
Jacek Adamek, Joanna Kogut, Wojciech Krawiec*